

Til høringsparterne

Kvælstof & Klima
J.nr. 2026-29752
Den 7. oktober 2026

Supplerende høring over ændringer til udkast til bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering for 2027, udkast til bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab m.v. for 2027 og udkast til bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag

Udkast til bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering for 2027, udkast til bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab mv. for 2027 og udkast til bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag har tidligere været i ekstern høring i perioden 2. juli til 27. august 2026. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er ved at behandle de indkomne høringssvar.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø sender hermed tre reviderede bekendtgørelsesudkast i høring. De nye udkast til bekendtgørelser indeholder de elementer, der ikke var færdigudviklet ved den første høring og de ændringer, der følger af Tillægsaftale til Aftale om Implementering af et Grønt Danmark. Ændringerne er fremhævet i udkastene. Det bemærkes, at der ikke er taget endelig stilling til alle bemærkningerne fra den første høring.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø skal på den baggrund alene bede om bemærkninger til de bestemmelser, der er ændret eller tilføjet i denne høring **senest d. 27. oktober 2026**.

Bemærkninger til ændringer af de tre bekendtgørelsesudkast bedes sendt til kvaelstof-klima@sgav.dk, med henvisning til sagsnummer 2026-29752.

I det følgende beskrives baggrunden for og indholdet af ændringerne til de tre bekendtgørelser.

Eventuelle spørgsmål vedr. materialet bedes sendt til kvaelstof-klima@sgav.dk med tydelig angivelse af, hvilken bekendtgørelse som spørgsmålet omhandler.

Der gøres opmærksom på, at modtagne høringssvar vil blive offentliggjort på høringsportalen, for så vidt disse ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne. Ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mail-adresse samt eventuelle øvrige kontaktoplysninger. Der vil blive udarbejdet et samlet høringsnotat for bekendtgørelserne, der både omfatter bemærkninger i den ordinære og supplerende høring.

Indholdsfortegnelse

1. Baggrund for ændringer til de tre bekendtgørelser.....	3
2. Ændringer til bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering for 2027	3
2.1 Arealer med grøntsager undtages midlertidigt fra kvælstof-reguleringsmodellen i 2027	3
2.2 Aktivitetskrav for kvotegivende aktiviteter og krav til græs- og brakarealer	4
2.3 Overførelse og konvertering af efterafgrøder i 2027.....	4
2.4 Overførelse af udledningskvoteopsparing mellem 5-årige perioder.....	5
2.5 Korrektionsfaktor på gødningstyper med lavt mineralsk indhold.....	5
2.6 Ændring af vinterplantedække til forfrugt.....	6
2.7 Udvaskning fra kartofler	6
2.8 Udvaskning fra juletræer	6
2.9 Øvrige ændringer	6
2.10 Øvrige ændringer til bilag til bekendtgørelsen.....	7
3. Ændringer til bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab mv. for 2027	7
3.1 Indberetningsfrist den samme som for FS	7
3.2 Indberetninger	8
3.3 Obligatorisk anvendelse af app'en Jordbrugsfoto ifm. høring om resultatet fra satellitkontrol.	8
3.4 Øvrige mindre ændringer.....	9
4. Ændringer til bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag.....	9
4.1 Definitionen af frossen jord gøres mere tydelig	9
4.2 Falsk såbed forud for græsfrøafgrøder	9
4.3 Nye regler om økologiske væksthuse	10
4.4 Arealer, der ikke er kvotegivende arealer med kvotegivende aktiviteter	10
4.5 Forbud mod at gøde efterafgrøder	11
4.6 Regler om miljøskade ved anvendelse af gødning	11
4.7 Særregler for IE-husdyrbrug.....	12
5. Ændringer, der vedrører alle tre bekendtgørelser	14
5.1 Administrativt bødeforlæg.....	14
5.2 Fravigelse af jordbundstype	15
6. Øvrige forhold	16
6.1 Agil erhvervsrettet regulering.....	16
6.2 Digitaliseringsklar regulering	16
6.3 Forholdet til EU-lovgivning	16
6.4 Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger	16
6.5 Konsekvensvurderinger for miljø, natur og klima	16
6.6 Ikrafttrædelsesdato	16

1. Baggrund for ændringer til de tre bekendtgørelser

Bekendtgørelserne sendes som planlagt i en supplerende høring, idet visse elementer ikke var færdigudviklet forud for den første høring. Herunder bl.a. regler for overførsel og konvertering af en andel af virksomhedernes opsparede efterafgrøder i 2027, regler for landbrugsarealer, der ikke indgår i udvaskningsberegningen og regler for overførsel af en begrænset andel udledningskvoteopsparing mellem 5-årige perioder.

Derudover, har partierne bag den grønne trepart i forbindelse med lovbehandlingen af Lov om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer og drivhusgasser m.v. i land- og skovbruget indgået en tillægsaftale, Tillægsaftale til Aftale om Implementering af et Grønt Danmark, om en række ændringer, som ikke var en del af de oprindelige udkast. Herunder en aftale om, at arealer med grøntsager midlertidigt undtages fra den nye kvælstofreguleringsmodel i 2027.

De nye udkast til bekendtgørelser indeholder således både de elementer, der ikke var færdigudviklet ved den første høring og de ændringer, der følger af tillægsaftalen. Det er disse ændringer, der nu sendes i høring. De væsentligste ændringer gennemgås herunder.

Det bemærkes, at fristerne for indberetning af markplaner og afgrøder følger reglerne for fællesskema og grundbetaling. Disse regler er dog ikke endeligt affattet endnu, men vil fremgå af de endelige bekendtgørelser. Derudover er der pr. 7. oktober 2026 enighed blandt partierne bag den grønne trepart om en midlertidig undtagelse af yderligere afgrøder fra den nye kvælstofregulering i 2027. Disse undtagelser er endnu ikke inkluderet i materialet, men vil fremgå af de endelige bekendtgørelser.

2. Ændringer til bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering for 2027

2.1 Arealer med grøntsager undtages midlertidigt fra kvælstof-reguleringsmodellen i 2027

Med ”Tillægsaftale til Aftale om Implementering af et Grønt Danmark” blev aftalepartierne enige om, at arealer med produktion af grøntsager undtages midlertidigt fra den nye kvælstofreguleringsmodel i 2027 mhp. at understøtte dansk grøntsagsproduktion. Med henblik på at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan gennemføre en effektiv kontrol indgår arealer med sukkermajs og ærter til humankonsum ikke i undtagelsen, da disse afgrøder kan forveksles med afgrøder til husdyrfoder.

På den baggrund er følgende afgrødekoder for grøntsager midlertidigt undtaget i planperiode 2027 fra den udledningsbaserede del af markreguleringen:

400 Asieagurker	411 Løg	427 Babyleaves
401 Asparagus	412 Pastinak	428 Spidskål
402 Bladselleri	413 Rodpersille	429 Jordskokker, konsum
403 Blomkål	415 Porre	430 Bladpersille
404 Broccoli	416 Rosenkål	431 Purløg

405 Courgette, squash	417 Rødbede	432 Krydderurter (undtagen persille og purløg)
406 Grønkål	418 Rødkål	434 Grøntsager, andre (friland)
407 Gulerod	420 Salat (friland)	435 Knoldfennikel
408 Hvidkål	421 Savoykål	450 Grøntsager, blandinger
409 Kinakål	422 Spinat	
410 Knoldselleri	426 Bønner, andre	

Det bemærkes, at ovenstående liste er foreløbig.

2.2 Aktivitetskrav for kvotegivende aktiviteter og krav til græs- og brakarealer

Det er præciseret i afsnittet om udledningskvoteareal, at en kvotegivende aktivitet, der følger af bilag 1, tabel 1, er en aktivitet, hvor der udføres mindst én af følgende landbrugsaktiviteter; dyrkning og tilstedeværelse af afgrøder, tydelig slåning eller afgræsning med husdyr af et græsareal, vedligeholdelse af flerårige og permanente afgrøder, opdræt og hold af dyr og/eller jordbearbejdning. Aktiviteterne skal forgå fra og med 15. marts til og med den 25. oktober i planperioden. Denne præcision er dels for at beregne markberegnet udledningskvote til arealer, hvor der foregår en landbrugsaktivitet og dels for at kunne kontrollere og adskille afgrøder listet i bilag 1, tabel 1. Bestemmelsen følger i høj grad allerede kendte landbrugsaktiviteter på grundbetaling.

Under afsnittet om afgrøder, er det også præciseret, at hvis brak eller græs er en hovedafgrøde følger specifikke aktivitetskrav.

For arealer udlagt med brak, skal arealet enten slås indenfor en periode fra 1. april til og med den 25. oktober i planperioden, og plantematerialet må ikke fjernes eller også skal der etableres en blomsterblanding senest 30. april i planperioden. Blomsterblandingen kan gælde for to på hinanden følgende planperioder. Der gælder også, at brak ikke må slås i forbudsperioden fra den 1. maj til og med den 31. juli i planperioden.

For arealer, der dyrkes med græs, gælder, at græsset skal slås eller afgræsses i perioden fra den 1. juni til og med den 25. oktober i planperioden.

2.3 Overførelse og konvertering af efterafgrøder i 2027.

I § 10 er udmøntet regler på baggrund af aftalen i "Beslutningspapir vedr. kompensation og fleksibilitet i NRM" af 19. juni 2026, hvoraf det fremgår at, "For at øge fleksibiliteten i 2027 gives der dog mulighed for, at bedrifter med opsparede efterafgrøder i den nuværende regulering får overført opsparede efterafgrøder svarende til maksimalt 0,5 pct. af bedriftens andel af den samlede statusbelastning til udledningskvoteopsparingen i NRM".

Den samlede statusbelastning i 2021 udgør 55.779 tons N¹. Dermed er den aftalte størrelse på 0,5 procent af statusbelastningen således ca. 279 tons N. For at kunne fastlægge reglerne for en overførsel og konvertering af opsparede efterafgrøder til udledningskvoteopsparringskontoen for 2027, tages der udgangspunkt i størrelsen af udledningskvotearealet for 2026 på ca. 2.523.000 ha. Fordeles 0,5 procent af statusbelastningen på det samlede udledningskvoteareal fås 0,11 kg kvælstof

¹ Tabel 3.29, side 61 samt bilag 1, side 203 i "Vandområdeplanerne 2021-2027 efter genbesøget"

pr. ha, som svarer til de ”maksimalt 0,5 pct. af bedriftens andel af den samlede statusbelastning” opgjort pr. ha.

Efterafgrødernes geografiske placering har ikke været registreret. Derfor er der fastsat standardkriterier for omregningen af effekten af én ha opsparet efterafgrøder til udledningskvote. Efterafgrøden er sat til en udvaskningsreducerende effekt i rodzonen på 33 kg kvælstof pr. ha og den gennemsnitlige kvælstofretention på 72 pct. er anvendt. Derfor konverteres effekten af én ha med opsparet efterafgrøder til 9,24 kg kvælstof i udledningskvote ved overførslen mellem efterafgrødebanken og udledningskvoteopsparingen.

Virksomheden skal opfylde følgende krav for at få overført opsparede efterafgrøder:

- Have uforbrugte efterafgrøder opsparede for planperioden 2026/2027
- Virksomheden skal indberette virksomhedens markplan til fristen [den 20. april]

Hvis en bedrift har arealer i flere kystvandoplande på baggrund af indberetningen af markplanen fordeles den overførte effekt proportionelt med antallet af ha. udledningskvoteareal i hvert kystvandopland op til de maksimale 0,11 kg kvælstof pr. ha.

Endvidere fastsættes også regler for at opsparede efterafgrøder, der ikke overføres, bortfalder.

2.4 Overførelse af udledningskvoteopsparing mellem 5-årige perioder

I ”Beslutningspapir vedr. kompensation og fleksibilitet i NRM” af 19. juni 2026 fremgår det at:

- Anvendelsen af opsparede udledningskvoter begrænses af hensyn til miljødirektiverne til en fast 5-årig opsparingsperiode.
- Der indføres et overførselsloft, så den enkelte landbruger kan overføre ikke-anvendte opsparede kvoter til den næste 5-årige opsparingsperiode svarende til maksimalt 0,5 pct. af bedriftens andel af den samlede statusbelastning (den kvælstofbelastning, der i dag årligt tilføres kystvandet fra landbruget, når der er taget højde for vejrforhold).
- Alt opsparet udledningskvote over overførselsloftet annulleres ved overgangen til en ny 5-årig opsparingsperiode.

Reglerne for overførselsloftet finder først anvendelse til planperiode 2031, og vil derfor ikke indgå i bekendtgørelsen for planperiode 2027.

2.5 Korrektionsfaktor på gødningstyper med lavt mineralsk indhold

I bestemmelsen om kvælstof fastsættes det, at den tildelte kvælstof på marken består af mineralsk og organisk tildelt kvælstof i forår og efterår i planperioden, 2025 og 2026, samt mineralsk kvælstof fra udegående dyr i planperioden.

Det er konstateret, at den nuværende estimering af kvælstofudvaskningen ikke er præcis for visse gødningstyper, hvor ammoniumsandelen (mineralsk kvælstof) er meget lav. For at sikre et korrekt beregningsgrundlag indføres en korrektionsfaktor på 0,3 på den tildelte mængde kvælstof fra følgende gødningstyper:

- Komposteret husdyrgødning fra fællesanlæg

- Komposteret husholdningsaffald
- Kompost
- Have-og parkaffald
- Hestegødning
- Gødning fra hjorte, strudse, emu og chinchilla.

2.6 Ændring af vinterplantedække til forfrugt

I bestemmelsen om afgrøder er der en ændring af vinterplantedække til forfrugt (WP-parameterværdien). I den tidligere udgave af bestemmelsen havde vinterplantedække til forfrugt en fast værdi på 7,2595. Det er ændret, så udvaskningskategorien er fastsat ud fra inddelingstabellen for WP-parameterværdien.

2.7 Udvaskning fra kartofler

I høringen af bekendtgørelserne i juli til august fremgik det af bilagene, at kartofler har parameter-værdierne M2+W3. I tillægsaftalen til Aftale om Implementering af et Grønt Danmark beskrives, at *"relevante eksperter indkaldes forud for nedsættelsen af det faglige ekspertudvalg (NUAR-udvalget) mhp. at se på det samlede vidensgrundlag for kvælstofudvaskningen fra dyrkningen af hhv. grøntsager og kartofler, således at reguleringen kan justeres hurtigst muligt, hvis der er fagligt belæg herfor."*

På den baggrund har Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø indkaldt faglige eksperter til drøftelse af udvaskning af kvælstof fra kartofler og datagrundlaget er blevet genbesøgt. Det har medført ændring af parameter-værdierne, så kartofler fremover har parameter-værdierne M7+W6.

2.8 Udvaskning fra juletræer

Århus Universitet er gjort opmærksom på, at dyrkningspraksis og især gødskning af juletræer har ændret sig væsentligt siden 2008. Det har givet anledning til at genbesøge parametrisering af juletræer. Da der ikke findes nyere målinger af nitratudvaskningen baseres ny parametrisering på ekspertvurderinger af den nuværende praksis.

I overensstemmelse med ekspertvurderingerne ændres parametrene for juletræer til M5 + W5+ MP2 + WP2, og for pyntegrønt til parametrene M4 + W6 + MP3 + WP3. Det medfører en væsentlig lavere udvaskning for juletræer end ved de hidtil anvendte værdier.

Implementeringen gennemføres ved, at der i afgrødetabellen etableres, selvstændige afgrødeko-der for henholdsvis juletræer og pyntegrønt.

2.9 Øvrige ændringer

Bestemmelserne om destruktion og efterfølgende anvendelse af efterafgrøder og efterafgrødeblan-dinger med kvælstoffikserende arter omfatter også EU- eller statsligt finansierede projekter om permanent udtagning af landbrugsjorder.

Den nye tilskudsordning for "vådområder og lavbundsprojekter" er også nu tilføjet i bestemmel-serne.

Bestemmelserne er en delvis videreførelse fra bekendtgørelse om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2026/2027

(plantedækkebekendtgørelsen). EU- eller statsligt finansierede projekter er tilføjet som konsekvens af, at den tilsvarende bestemmelse i plantedækkebekendtgørelsen ligeledes er blevet justeret.

Endvidere er det for basisudvaskningsgrænsen præciseret, at en virksomheds basisudvaskningsgrænse nedskrives i *den* efterfølgende planperiode, når udvaskningen overstiger basisudvaskningsgrænsen i planperioden, og ikke i *en* efterfølgende planperiode.

Derudover er nummereringen i bekendtgørelsen opdateret som følge af ændringerne i den supplerende høring.

2.10 Øvrige ændringer til bilag til bekendtgørelsen

Der er tilføjet fem nye afgrødekoder i afgrødetabellen gældende for 2027. Det drejer sig om 127 lucernefrø, 225 vårrug, helsæd, 299 permanent græs med blomster uden norm, 435 knoldfennikel, 479 hønsegård, omdriftsgræs. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har vurderet om afgrødekoderne er omfattet af udledningskvote og basisudvaskningsgrænse. Yderligere er der fastsat udvaskningskategorier for de pågældende afgrødekoder.

Vinterraps har tidligere været skrevet ind med en fast vinterplantedække udvaskningskategori W6. Dette er lavet om. Det skyldes, at vinterraps som hovedafgrøde kan have flere muligheder for efterfølgende vinterplantedække. W-parameteren efter vinterraps afhænger derfor af landbrugers indberetning af vinterplantedække.

Vinterplantedækkets udvaskningskategori for bar jord er ændret fra W2 til W3.

Vinterplantedækkets udvaskningskategori for brakkoder er ændret fra W5 til W4. Det drejer sig om afgrødekoderne: 310 brak, slåning; 324 blomsterbrak; 342 bestøverbrak; 345 brak langvandløb og søer (slåning)).

Der er tilføjet en tabel i bilaget med en oversigt med afgrødekoder (græsser, kløvergræs og frøgræs), hvor vinterplantedække udvaskningskategorien ændres til W8 ved ompløjning. Det giver betydning f.eks. at ved ompløjning af græs ændres kategorien fra W6 til W8.

3. Ændringer til bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab mv. for 2027

3.1 Indberetningsfrist den samme som for FS

Indberetning af afgrødevalg og markplan for planperioden 2027 skal indberettes med samme frister som under tilskudsreglerne, dvs. ved ansøgningsfristen i april 2027 og med mulighed for ændringer frem mod ændringsfristen i maj. Da de endelige bestemmelser først indarbejdes i de endelige bekendtgørelser, er den foreløbige frist markeret med kantede parenteser i dette høringsbrev og i bekendtgørelserne.

3.2 Indberetninger

I forhold til *dyrkningshistorik* er det tilføjet, at der skal indberettes et vinterplantedække fra 2026. Såfremt det ikke indberettes, sættes WP-værdien til 7,2595.

I forhold til *gødningstildelinger* er den tidligere § 17 om fordeling af tildelt gødning udgået af bekendtgørelsesudkastet, da forholdet allerede er reguleret i lovens § 22, stk. 1. Den nærmere håndtering vil bero på forholdene i den konkrete sag.

I forhold til *overdragelse af arealer* er det præciseret, at overdragelsen skal indberettes via en arealkvittering, når overdragelsen sker i perioden efter [den 20. april] til og med den 31. december, når det er mellem to virksomheder, hvor begge er registreret i Register for Udlednings- og Gødningsregnskab.

Der er derudover foretaget få sproglige justeringer uden indholdsmæssig betydning i bestemmelserne, der vedrører situationen hvor arealoverdragelsen sker fra en virksomhed, som er med i Register for Udlednings- og Gødningsregnskab, til en virksomhed, der ikke er med i Register for Udlednings og Gødningsregnskab i perioden efter [den 20. april] til og med den 31. december. Kvælstofudvaskning –og udledningen i disse tilfælde forbliver i overdragernes Udlednings- og Gødningsregnskab.

Der skal indberettes færre oplysninger, hvis en virksomhed, der er registreret i Register for Udlednings- og Gødningsregnskab, får overdraget arealer fra en virksomhed, der ikke er omfattet af Register for Udlednings – og Gødningsregnskab, efter [den 20. april] til og med den 31. december.

I forhold til *overførsler af gødning* er der indsat dokumentationskrav ved overførsler til virksomheder uden for Danmark.

Derudover er hele kapitel 3 om indberetning af udlednings- og gødningsregnskab og kapitel 11 om indberetning af gødningsleverancer siden sidste høring omskrevet. Der er i den forbindelse ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer. På grund af omskrivningens omfang er ændringerne ikke markeret med ændringsmarkeringer. Det er muligt at se den tidligere udgave af kapitlerne på høeringsportalen [her](#).

3.3 Obligatorisk anvendelse af app'en Jordbrugsfoto ifm. høring om resultatet fra satellitkontrol.

Der vil blive gennemført satellitbaseret kontrol af hovedafgrøder og virkemidler. Når satellitten viser en anden afgrøde eller aktivitet end den, landbruger har indberettet i udlednings- og gødningsregnskabet, sendes kontrolresultatet i partshøring i TastSelv, og landbruger får samtidig en opgave i app'en Jordbrugsfoto. Hvis landbrugeren ikke er enig i kontrolresultatet, skal landbruger anvende app'en Jordbrugsfoto til at dokumentere afgrøden på marken ved at sende georefererede billeder af marken via app'en. Kravet om, at landbruger skal anvende Jordbrugsfoto til dokumentation er derfor tilføjet.

3.4 Øvrige mindre ændringer

I gødskningslovens § 12 fremgår optagelseskriterierne for Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber. I bekendtgørelsen er det i forhold til optagelseskriterierne præciseret, at produktionen af gødning opgøres efter gødskningslovens § 23 og at standardnormerne for kvælstof og fosfor følger af bilag 3 i bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag.

I forbindelse med anvendelse af type 2-korrektion er der givet mulighed for at kombinere standardværdier og analyser for indkøbt foder fra anden virksomhed end foderstofvirksomhed.

I forhold til bestemmelserne vedrørende forholdet mellem kvælstof og fosfor i gødning, er der foretaget sproglige ændringer med henblik på præcisering. Derudover er der fastsat et dokumentationskrav.

Bestemmelserne om straf og tvangsbøder er konsekvensrettet som følge af ovenstående ændringer i kapitel 3 og kapitel 11 om indberetninger. Endvidere er enkelte overtrædelser ikke længere straffelagt.

Der er yderligere lavet præciserende ændringer af ikke materiel karakter flere steder i bekendtgørelsesudkastene. De er bl.a. lavet på baggrund af høringssvar fra den første høring. Ændringerne fremgår af udkastet med ændringsmarkeringer. De er ikke beskrevet i dette høringsbrev, men vil fremgå af høringsnotatet.

Derudover er nummereringen i bekendtgørelsen opdateret som følge af ændringerne i den supplerende høring.

4. Ændringer til bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag

4.1 Definitionen af frossen jord gøres mere tydelig

Efter den gældende definition af frossen jord betragtes overfladisk nattefrost ikke som frossen jord, hvis jorden optøs i løbet af dagen. Det præciseres i § 4, nr. 10, at jorden skal have været frosth fri dagen inden, for at det kan anses for at være overfladisk nattefrost. Dette ændrer ikke indholdsmæssigt ved forståelsen af frossen jord, men Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø finder, at den foreslåede formulering giver bedre mulighed for at undgå fejlvurderinger af, om der kan udbringes gødning uden at overtræde forbuddet mod udbringning af gødning på frossen jord.

4.2 Falsk såbed forud for græsfrøafgrøder

Som en ny undtagelse til forbuddet mod jordbearbejdning i § 8, stk. 1, fastsættes det i § 8, stk. 4, nr. 11, at forbuddet ikke gælder for arealer hvorpå der foretages jordbearbejdning med henblik på fremspiring og fjernelse af spildfrø og ukrudt og som i den følgende planperiode besås med en eller flere af de græsfrøafgrøder, der fremgår af bilag 2, tabel 3. Bestemmelsen i 1. pkt. finder alene anvendelse, når der senest 1. juni i den planperiode, som følger efter jordbearbejdningen, foreligger dokumentation for den foretagne udsåning i form af en kontrakt om afsætning af de høstede frø fra bedriften.

4.3 Nye regler om økologiske væksthuse

Som en ny regel fastsættes som § 20, stk. 4, at den ansvarlige for driften kan vælge, at arealer i væksthuse ikke skal medregnes som harmoniareal. Samtidigt fastsættes, at gødning udbragt i væksthuse skal medregnes, hvis væksthuse medregnes som harmoniareal.

4.4 Arealer, der ikke er kvotegivende arealer med kvotegivende aktiviteter

Der er landbrugsarealer, som ikke omfattes af basisudvaskningsgrænsen og udledningskvoten efter bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering m.v. Det er eksempelvis arealer med grøntsager, afgrøder der dyrkes i væksthuse, lukkede systemer og visse former for skovdrift. Styrelsen er fortsat forpligtet til at begrænse anvendelse af kvælstof og fosfor i gødning på disse arealer.

§§ 21 til 24 fastsætter reglerne for forbruget af kvælstof og fosfor på disse arealer.

Det fastsættes i § 21, at en virksomheds tildeling af kvælstof og fosfor i planperioden ikke må overstige den tilladte mængde for den enkelte mark på arealer, der ikke er kvotegivende arealer med kvotegivende aktiviteter, jf. § 6, stk. 5 og 6, i bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering m.v. Det vil sige arealer, der ikke indgår i beregningen af udledningen.

Som hidtil skal forfrugtsværdien fra den afgrøde, der har stået på marken forud for den dyrkede afgrøde, fraregnes i den standardnorm, der gælder for afgrøden.

Det følger af bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering m.v., at en virksomheds udledning af kvælstof fra udledningskvotearealer ikke må overstige udledningskvoten. Udledningskvotearealet består af de kvotegivende arealer med kvotegivende aktiviteter, som er reguleret i § 6, stk. 5 og 6, i bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering m.v. Såfremt et landbrugsareal ikke er et kvotegivende areal med kvotegivende aktiviteter og derfor ikke omfattes af udledningskvoten, er arealet reguleret af nærværende bekendtgørelses § 21.

Som en undtagelse til bestemmelsen i § 21, er det fastsat i § 24, at en virksomhed kan tildele en større mængde fosfor, hvis virksomheden i en eller flere af de fem forudgående planperioder ikke har benyttet muligheden for at tildele fosfor på visse arealer med skov, som ikke er harmoniarealer. Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende gødningsanvendelses-bekendtgørelses § 20, stk. 4, nr. 3. Dette er en videreførelse af en eksisterende mulighed, som blev indført, fordi visse skovarealer med nogle års mellemrum får tildelt store mængder fosfor i eksempelvis bioaske, for i flere på hinanden efterfølgende år ikke få tilført fosfor.

Bekendtgørelsens § 22 regulerer beregningen af den tilladte mængde kvælstof og fosfor for den enkelte mark. Den tilladte mængde kvælstof og fosfor fastsættes til standardnormerne for kvælstof og fosfor, jf. bekendtgørelsens bilag 3. Yderligere fastsættes regler om, at de dyrkede afgrøder dyrkes efter almindelige driftsmæssige principper med henblik på høst.

Dette er en forudsætning for at anvende de tilladte mængder. Anvendes den fulde norm for en afgrøde, antages der et forventeligt gennemsnitligt udbytte af afgrøder, for afgrøder der normalvis høstes. Det medfører at styrelsen i tilfælde af at et udbytte ikke kan dokumenteres, kan nedskrive den tilladte forbrugte mængde.

Bekendtgørelsens § 23 regulerer beregningen af den tildelte mængde kvælstof og fosfor. Det er ikke den tildelte mængde kvælstof, der udgør forbruget, men derimod den mineralsk andel af den tildelte mængde kvælstof i de enkelte tildelte gødningstyper angivet på markniveau. Dette ligger tråd med de tidligere udnyttelseskrav for forskellige typer af gødning.

4.5 Forbud mod at gøde efterafgrøder

Den gældende gødningsanvendelsesbekendtgørelses § 4 (som videreføres som § 25 i udkastet til bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag) omfatter ikke kunstgødning. Efter Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøes vurdering bør kravet om, at gødning skal tildeles en afgrøde med et gødningsbehov, også omfatte kunstgødning og dermed alle former for gødning. Herved indføres et forbud mod at gøde efterafgrøder med kunstgødning. Efter de gældende regler er det reelt ikke muligt at gøde efterafgrøder med kvælstofholdig kunstgødning, idet reglerne om lukkeperioder hindrer dette. Den foreslåede ændring forventes derfor ikke at føre til ændringer i praksis.

4.6 Regler om miljøskade ved anvendelse af gødning

I dag er regler om gødningsanvendelse fastsat i bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag i medfør af husdyrbruglovens bemyndigelsesbestemmelser i §§ 5 a-5 c. Bemyndigelserne til at fastsætte regler om gødningsanvendelse er med gødskningslovens ikrafttræden overflyttet fra husdyrbrugloven til gødskningslovens §§ 7-9, som udmøntes i nærværende bekendtgørelse.

Overflytningen af reglerne om gødningsanvendelse har medført behov for tilsvarende overflytning af reglerne om miljøskade ved anvendelse af gødning fra husdyrbrugloven til gødskningsloven.

Reglerne om miljøskade ved anvendelse af gødning er en videreførelse af gældende ret fra husdyrbrugloven.

Husdyrbruglovens bestemmelser i kapitel 5 a om miljøskade og bestemmelser om underretning og klage i relation til afgørelser om miljøskade, videreføres således uændret i bekendtgørelsens kapitel 11. Endvidere videreføres husdyrbruglovens bestemmelser om straf for undladelse af at iværksætte foranstaltninger og undladelse af at efterkomme påbud materielt uændret i bekendtgørelsen.

Anvendelsesområdet for reglerne om miljøskade ved anvendelse af gødning fremgår af bekendtgørelsens § 1 stk. 2, hvorefter bekendtgørelsens bestemmelser om miljøskade finder anvendelse på virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, som anvender affaldsstoffer eller gødning. Virksomheder omfattet af § 1, stk. 1 er virksomheder, der er registrerede eller registreringspligtige i Register for Udlædnings- og Gødningsregnskab efter § 12, stk. 2 og 4, i gødskningsloven.

Der er ikke tilsigtet ændringer i anvendelsesområdet for reglerne om miljøskade ved anvendelse af gødning. Miljøskadereglerne ved anvendelse af gødning omfatter i dag de virksomheder, som er omfattet af bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag. Nærværende bekendtgørelse viderefører anvendelsesområdet i den gældende

gødningsanvendelsesbekendtgørelse. Det fastsættes således, at miljøskadereglerne ved anvendelse af gødning omfatter de virksomheder, som er omfattet af nærværende bekendtgørelse og som anvender gødning.

For de virksomheder, som ikke omfattes af bekendtgørelsen, kan reglerne om miljøskade i miljøbeskyttelsesloven finde anvendelse. Reglerne om miljøskade i husdyrbrugloven finder fortsat anvendelse inden for husdyrbruglovens anvendelsesområde. En virksomhed kan både være omfattet af husdyrbrugloven og nærværende bekendtgørelse. Det må vurderes i den konkrete situation, om det er miljøskadereglerne i husdyrbrugloven eller bekendtgørelsen, som skal anvendes.

4.7 Særregler for IE-husdyrbrug

I nærværende bekendtgørelse indsættes der regler, der skal gennemføre dele af IE-ændringsdirektivet². Flere af reglerne udmønter således bemyndigelser i lovforslag om ændring af husdyrbrugloven³.

Reglerne omfatter:

- 1) Ændring af regel om nedbringning af husdyrgødning
- 2) Nye regler om erstatningsansvar
- 3) Nye regler om forældelse af erstatningskrav,
- 4) Nye sanktionsbestemmelser og
- 5) Overgangsregler.

1. Ændring af regel om nedbringning af husdyrgødning - § 34, stk. 5

Den gældende gødningsanvendelsesbekendtgørelse indeholder en bestemmelse i § 10, stk. 6, hvorefter det gælder, at hvis husdyrgødning ikke kan nedbringes inden 4 timer grundet uforudsigelige omstændigheder, skal nedbringningen finde sted, så snart det er muligt.

Det foreslås at ændre bestemmelsen i den gældende gødningsanvendelsesbekendtgørelse, således at det fastsættes i nærværende bekendtgørelses § 34, stk. 5, at hvis husdyrgødning ikke kan nedbringes inden 4 timer grundet uforudsigelige omstændigheder, skal nedbringningen finde sted inden 12 timer.

I henhold til IE-ændringsdirektivets artikel 70i, har Europa-Kommissionen i juli 2026 vedtaget et sæt ensartede driftsregler, som skal gælde for alle IE-husdyrbrug.

Formålet med ændringen, der fastsættes i nærværende bekendtgørelses § 34, stk. 5, er at gennemføre de vedtagne ensartede driftsregler, der er relevant for bekendtgørelsen.

2. Nye regler om erstatningsansvar - § 72

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1785 af 24. april 2024 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) og Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald.

³ Udkast til lov om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Gennemførelse af direktiv om ændring af direktiv om industrielle emissioner på husdyrbrugområdet). Lovforslaget kan tilgås på høringsportalen [her](#).

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i nærværende bekendtgørelses § 72, hvorefter handlinger eller undladelser i strid med bekendtgørelsen er erstatningsansvarspådragende i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler, medmindre strengere regler om erstatningsansvar følger af anden lov.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at gennemføre IE-ændringsdirektivets artikel 79 a, stk. 1, gennem en henvisning til dansk rets almindelige erstatningsregler i bekendtgørelsen. Da disse regler i forvejen finder anvendelse på alle krav på erstatning eller godtgørelse omfattet af bekendtgørelsen, herunder også krav omfattet af IE-direktivets anvendelsesområde, foreslås bestemmelsen ikke indskrænket til kun at gælde for regler, der implementerer IE-direktivet. Herved tilsigtes ingen materielle ændringer i den gældende retstilstand.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at »medmindre strengere regler om erstatningsansvar følger af anden lov«. Formuleringen indebærer, at hvis et erstatningskrav udspringer af eksempelvis miljøskadeerstatningsloven, som er underlagt objektivt ansvar, jf. lovens § 3, stk. 1, har reglerne efter miljøskadeerstatningsloven forrang for den foreslåede bestemmelse om erstatning.

For en nærmere redegørelse for bestemmelsernes omfang henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2 (§ 75 a), i lovforslag nr. L 33 til lov om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fremsat den 7. oktober 2026.

3. Nye regler om forældelse af erstatningskrav - § 73

Det foreslås at fastsætte særlige regler om forældelse af fordringer, der er opstået som følge af fysiske eller juridiske personers overtrædelse af de af bekendtgørelsens regler, der implementerer IE-direktivet med efterfølgende ændringer, som har ført til skade på menneskers sundhed.

Forældelsesfristen for disse fordringer er 3 år, dog således at forældelsesfristen regnes fra tidspunktet for overtrædelsens eller undladelens ophør, medmindre fordringshaveren var ubekendt med fordringen eller skyldneren. I sidstnævnte tilfælde regnes forældelsesfristen først fra den dag, hvor fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab til fordringen eller skyldneren (suspension af forældelsesfristen). Det foreslås ligeledes, at der ikke gælder en absolut frist for, hvornår forældelse af disse fordringer indtræder.

Herved vil dansk rets almindelige forældelsesregler fraviges. Forslaget indebærer således eksempelvis, at den absolutte frist på 30 år for forældelse af erstatningskrav, jf. forældelseslovens § 3, stk. 3, nr. 1, ikke skal gælde for de omfattede fordringer. Reglerne har til formål at sikre, at IE-ændringsdirektivets særlige regler om forældelse implementeres korrekt i dansk ret.

Bestemmelserne udstedes med hjemmel i husdyrbruglovens § 75 b, stk. 5. For en nærmere redegørelse for bestemmelsernes omfang henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2 (§ 75 b), i lovforslag nr. L 33 til lov om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fremsat den 7. oktober 2026.

4. Nye sanktionsbestemmelser - § 74, stk. 2, nr. 1, stk. 3, stk. 4 og stk. 5

Det foreslås at indsætte en række nye regler om sanktioner. For det første foreslås det at indsætte ”herunder menneskers sundhed” i straffebestemmelsen i bekendtgørelsens § 74, stk. 2, nr. 1,

således at det tydeliggøres, at skade på menneskers sundhed bliver et hensyn, der kan tillægges vægt, når straffen for visse overtrædelser af bekendtgørelsen skal fastsættes. Formålet er at sikre direktivnær implementering, ikke at ændre ved den gældende retstilstand.

For det andet foreslås det at tydeliggøre, at der ved udmåling af bødestraf skal lægges vægt på 1) gødskningslovens formålsbestemmelse og 2) – ved overtrædelse af de af bekendtgørelsens bestemmelser, der gennemfører IE-direktivet – hensynet til de mennesker eller det miljø, der er berørt af overtrædelsen, under hensyntagen til overtrædelsens indvirkning på målet om at opnå et højt niveau for beskyttelse af menneskers sundhed og miljøet. Her er formålet også at sikre direktivnær implementering, ikke at ændre ved den gældende retstilstand.

For det tredje foreslås det, at bødestraf for de alvorligste overtrædelser af bestemmelser, der gennemfører IE-direktivet, som er begået af en juridisk person, maksimalt kan udgøre 3 pct. af den juridiske persons årlige omsætning i regnskabsåret før det år, hvori bøden er blevet pålagt.

Reglerne har til formål at sikre, at IE-ændringsdirektivets særlige sanktionsregler implementeres korrekt i dansk ret.

Bestemmelserne udstedes med hjemmel i husdyrbruglovens § 91, stk. 6. For en nærmere redegørelse for bestemmelsernes omfang henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3 og 4, i lovforslag nr. L 33 til lov om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fremsat den 7. oktober 2026.

5. Overgangsregler

Ovenfor beskrevne regler i bekendtgørelsens §§ 72, 73 og 74, stk. 3-5 træder i kraft den 1. januar 2027, men har først virkning hhv. fire, fem eller seks år efter, at Kommissionens driftsregler, jf. IE ændringsdirektivets artikel 70i, stk. 2, træder i kraft, forventeligt i løbet af oktober 2026.

Virkningstidspunktet afhænger af den enkelte virksomheds kapacitet, jf. § 76, stk. 6-8.

For en nærmere redegørelse for bestemmelsernes omfang, herunder om beregning af en virksomheds kapacitet, henvises til bemærkningerne til § 2, stk. 2, i lovforslag nr. L 33 til lov om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fremsat den 7. oktober 2026.

5. Ændringer, der vedrører alle tre bekendtgørelser

5.1 Administrativt bødeforlæg

Ved en række overtrædelser er det hensigten, at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø i et administrativt bødeforelæg kan meddele, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis virksomheden erklærer sig skyldig i overtrædelsen og er indstillet på at betale bøden.

Et administrativt bødeforelæg er dermed en mulighed for at afslutte sagen uden en retssag ved domstolene. Det betyder, at sagen afsluttes, hvis virksomheden vedtager bøden. Vedtager virksomheden ikke bøden, overdrages sagen til politiet og anklagemyndigheden med henblik på den videre behandling.

Muligheden kendes fra den nuværende regulering, hvor der kan meddeles administrative bødeforlæg for overtrædelse af kvælstofkvoten, fosforarealkravet og det organiske kvælstofarealkrav.

I den nye regulering er det hensigten, at der kan meddeles administrative bødeforlæg for overtrædelse af følgende:

- Registrering i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber
- Registrering i Leverandørregister for Gødningsleverancer
- Indberetning af mark- og udledningsplaner
- Indberetning af udlednings- og gødningsregnskaber
- Opbevaring af dokumentation
- Indberetning i Leverandørregister for Gødningsleverancer
- Overholdelse af det organiske kvælstofarealkrav
- Overholdelse af fosforarealkravet
- Overholdelse af udledningskvoten
- Overholdelse af basisudvaskningsgrænsen

Det bemærkes, at der udestår endelig afklaring af anvendelsen af administrative bødeforelæg. Der kan derfor ske ændringer i forhold til hvilke overtrædelser, der kan afsluttes med meddelelse af administrative bødeforelæg, inden bekendtgørelserne udstedes.

5.2 Fravigelse af jordbundstype

En virksomhed kan fravige den lerprocent, der følger af jordbundskortet, når virksomheden for egen regning foretager prøveudtagning og analyse af jordbundstypen for marken. Viser analysen en anden jordbundstype, kan virksomheden anvende den jordbundstype.

Der stilles krav til udtagningen af prøven ved, at virksomheden skal udtage en jordprøve for hver påbegyndt femte hektar på marken og indtegne prøveudtagningen på et markkort.

Der stilles endvidere krav til analysen ved, at analysen skal foretages af laboratorier, der er akkrediteret af Den Danske Akkrediteringsfond (DANAK) eller et tilsvarende akkrediteringsorgan.

Der stilles derudover krav til indberetning og dokumentation, når virksomheden fraviger jordbundstypen. Virksomheden skal i disse tilfælde opbevare dokumentation i form af et markkort, hvor prøveudtagningen er indtegnet, resultatet af prøveudtagningen og resultatet af analysen.

Fravigelse af jordbundstype kendes fra den nuværende regulering, hvor en virksomhed har mulighed for at fravige jordbundstypen, når kvælstofkvoten.

6. Øvrige forhold

6.1 Agil erhvervsrettet regulering

Styrelsen har overvejet principperne for agil erhvervsrettet regulering og vurderer, at de tre bekendtgørelser er i overensstemmelse med de fem principper.

6.2 Digitaliseringsklar regulering

Styrelsen har overvejet principperne for digitaliseringsklar regulering og vurderer, at de tre bekendtgørelser er i overensstemmelse med de syv principper.

6.3 Forholdet til EU-lovgivning

Bekendtgørelserne er i overensstemmelse med de fem principper for implementering af EU-ret. Bekendtgørelserne implementerer tilsammen vandrammedirektivet, nitratudirektivet, fuglebeskyttelsesdirektivet, habitatdirektivet, hvorfor flere af bekendtgørelsernes bestemmelser vil være omfattet af konditionalitet.

Styrelsen er ved at udarbejde oversigt over hvilke bestemmelser i bekendtgørelserne, som forventes omfattet af konditionalitet. Denne oversigt vil blive udsendt i en supplerende høring til bekendtgørelserne snarest muligt.

Den endelige fastsættelse af hvilke regler, som er omfattet af konditionalitet, afhænger af dialogen med EU-Kommissionen om implementeringen af udledningsbaseret markregulering.

6.4 Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger

De erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger, herunder de administrative byrder til bekendtgørelserne, er vedlagt som bilag 4. Da der ikke er udarbejdet nye erhvervsøkonomiske vurderinger i forbindelse med denne supplerende høring, er de identiske med dem fra den tidligere høring.

6.5 Konsekvensvurderinger for miljø, natur og klima

Den strategiske miljøvurdering fremgår af bilag 5. Da der ikke er foretaget nye miljøvurderinger i forbindelse med denne supplerende høring, er de vedlagte vurderinger identiske med dem fra den tidligere høring.

6.6 Ikrafttrædelsesdato

Bekendtgørelserne træder i kraft den 1. januar 2027.